

Սրտանոթային հիվանդությունների մոնիթորինգ ՀՀ-ում

Սրտանոթային հիվանդությունները Հայաստանի Հանրապետությունում շարունակում են մնալ մահացության հիմնական պարձառներից մեկը: Վերջին տասնամյակների ընթացքում այս հիվանդությունների մոնիթորինգը դարձել է առողջապահական համակարգի առաջնահերթություններից մեկը:

Հայաստանում սիրտ-անոթային հիվանդությունների մոնիթորինգն իրականացվում է բազմաշերտ համակարգի միջոցով: Առաջնային օղակում՝ պոլիկլինիկաներում, ընտանեկան բժիշկները և սրտաբանները վարում են ռիսկի խմբում գրնվող բուժառուների հաշվառում: Նրանք իրականացնում են կանոնավոր զննումներ, արյան ճնշման չափումներ և սրտի աշխատանքի մոնիթորինգ: Հատուկ ուշադրություն է դարձվում փարեցների, շաքարային դիաբետի և ճարպակալմամբ փառապող անձանց:

Երկրորդային մակարդակում գործում են մարզային սրտաբանական կենտրոնները, որոնք հազվեցած են ժամանակակից սարքավորումներով: Այստեղ իրականացվում են ավելի բարդ հեղուկություններ՝ էխոսրտագրություն, սրտի կատետերիզացիա և անգիոգրաֆիա: Այս կենտրոնները վարում են փվյալների էլեկտրոնային բազա, որը թույլ է տալիս հեղուկ հիվանդության դինամիկային:

Երրորդային մակարդակում գրնվում են մայրաքաղաքային խոշոր բժշկական կենտրոնները, որոնք զբաղվում են առավել բարդ դեպքերով: Այստեղ կատարվում են սրտի վիրահատություններ, իմպլանտների տեղադրում և բարդ միջամտություններ: Այս հաստատությունները նաև իրականացնում են գիտական հեղուկություններ և վիճակագրական վերլուծություններ:

Վերջին տարիներին ներդրվել են նաև հեռաբժշկության տեխնոլոգիաներ: Շատ բուժառուներ օգտագործում են ամաթ ժամացույցներ և այլ սարքեր, որոնք շտապօրյա հեղուկում են սրտի աշխատանքին: Տվյալները փոխանցվում են բժիշկներին, ինչը թույլ է տալիս արագ արձագանքել վրանգավոր իրավիճակներին:

Առողջապահության նախարարությունը պարբերաբար հրապարակում է վիճակագրական փվյալներ: Դրանք ցույց են տալիս, որ վերջին տարիներին նկատվում է դրական դինամիկա՝ շնորհիվ վաղ ախտորոշման և կանխարգելիչ միջոցառումների: Սակայն դեռևս կան խնդիրներ, հատկապես գյուղա-

կան բնակավայրերում, որտեղ մասնագետների և սարքավորումների պակաս կա:

Կարևոր դեր է խաղում նաև բնակչության իրազեկման բարձրացումը: Կազմակերպվում են սեմինարներ, դասընթացներ և հանրային միջոցառումներ: Լրացվում են միջոցները պարբերաբար անդրադառնում են այս թեմային, տարածում են տեղեկատվություն առողջ ապրելակերպի և կանխարգելման մասին:

Չնայած առկա խնդիրներին, Հայաստանում սիրտ-անոթային հիվանդությունների մոնիթորինգի համակարգը շարունակում է զարգանալ: Ներդրվում են նոր տեխնոլոգիաներ, բարելավվում է մասնագետների պատրաստման որակը: Սա թույլ է տալիս հուսալ, որ առաջիկա տարիներին կգրանցվեն ավելի լավ արդյունքներ այս կարևոր առողջապահական խնդրի լուծման գործում: